

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

v mém prvním úvodním slovu tohoto časopisu – téměř před třemi lety – jsem napsal tuto větu: „Navzdory zvýšenému inkasu, příjmy domácích autorů stagnují.“ Bohužel, ani dnes nemám, co bych na tomto výroku mohl změnit.

Příjmy domácích autorů se podle rozboru hospodaření v roce 2012 pohybovaly zhruba na úrovni roku 2008, tedy kolem 240 milionů. Celkovým trendem je ale pozvolné snižování podílu domácích autorů na rozúčtování. Ještě v roce 2009 činil podíl pro domácí autory z celkově rozúčtovaných autorských odměn 43%. V loňském roce to již bylo jen 38,5%. Celkové inkaso se navýšilo, ale příjmy domácích autorů zůstaly přibližně stejné. Jedná se o procesy, které OSA nemůže přímo ovlivnit. Ve srovnávaném období 2008 – 2012 vstoupilo do rozúčtování zhruba o 50% více děl a o 50% více zahraničních nositelů práv (zahraničních nositelů práv přibylo o 34 197, zatímco domácích o 1 014). Autorské odměny se tedy více fragmentují mezi větší počet autorů a větší počet děl.

V roce 2013 očekáváme meziroční pokles korunové hodnoty bodu ve veřejném provozování (KHB) o 10%. Obávám se, že na této skutečnosti nemohou nic změnit ani nedávno uskutečněné plošné kontroly koncertních pro-

dukci. Tím nechci zlehčovat odpovědnost pořadatelů, interpretů a našich zastupovaných za dodržování dohodnutých pravidel. Vážení kolegové z Rozúčtovací komise jistě jednali v dobrém úmyslu, ale podle mého osobního názoru je zbytečné kontrolovat kapely, které mají vlastní tvůrčí tým a počet skladeb na jejich playlistu odpovídá délce produkce. Na druhé straně playlist s 26 skladbami zahraničními na festivalu bude asi nepravdivý, podobně jako hlášení o koncertním provedení symfonického díla v kavárně. Určitě bych se také podíval na kapelu, která hlásí 90 skladeb... a tyto příklady si nevymýšlím. V takových případech je provedení kontroly oprávněné – OSA potřebuje průkazný materiál v případném sporu. Ke kontrolám kapel bych přistupoval selektivně, a to jen v případech, kdy jde zjevně o nesprávná hlášení způsobená chybou, nebo podvodem. Účelnější by bylo více kontrolovat pořadatele, protože zhruba 30 až 40% hudebních produkcí není vůbec nahlášeno nebo zapláceno. Na webových >

// Účelnější by bylo více kontrolovat pořadatele, protože zhruba 30 až 40% hudebních produkcí není vůbec nahlášeno nebo zapláceno.

- > stránkách pořadatelů a autorů / interpretů se dá nalézt téměř vše, co se v terénu děje.

V nejbližších dnech má být také spuštěna služba, o kterou jsem dlouhodobě usiloval. Na stránkách INFOSA bude umístěn formulář „Hlášení o užití díla“. Tam bude moci každý zastupovaný uvést jemu dostupné informace o konání hudebních produkcí, kde byla užitá jeho chráněná díla. Tyto informace nebudou sloužit jako přímý podklad pro rozúčtování, ale budou užitečné našim manažerům při kontrole licencování a k zachycení černých produkcí.

V minulém roce jsem se na grafickém diagramu Rozúčtovací řád jedním pohledem snažil ukázat funkcionalitu a složitost našeho současného Rozúčtovacího řádu. Náš „rozúčtovák“ za 21 let nabobtnal přemírou úprav tak, že mu jen málokdo rozumí a málokdo je schopen jej kontrolovat. Stačí jen trochu pootočit nastavení jedním z mnoha citlivých bodů rozúčtovacího mechanismu, aby se vzájemné poměry rozúčtovaných odměn změnily. Když chceme někomu přidat, měli bychom se nejdříve rozhodnout, komu ubereme. Vše je totiž provázané a vše se vzájemně ovlivňuje. Jediné prostředky, s nimiž můžeme částečně disponovat, jsou neadresné příjmy, které tvoří přibližně jednu čtvrtinu celkového inkasa. V současné době tyto významné prostředky používáme na přímé posílení segmentu mechanických práv (nosiče) a segmentu vysílání (rozhlas, TV). Prakticky nic nejde do veřejného provozování živé hudby. Toto nastavení je ještě z dob, kdy – jak mnozí pamatujeme – byla KHB kolem 4 Kč (dnes 1,8) a takzvaná „reprohudba“ (neadresné příjmy) byla generována jen z hudby zachycené na hudebních nosičích, nebo z přímého vysílání médií. Dnes již tato výchozí diskla neplatí, přinejmenším ne v plném rozsahu. Elektronické šíření hudebních děl nezná hranic. Moc bych se proto přimlouval, abychom část těchto prostředků použili také na posílení živé hudby. Význam živého provozování hudby, po drastickém pádu trhu s hudebními nosiči, opět roste, a to především pro domácí autory. Zde má totiž česká hudba nejvyšší podíl. 76% autorských odměn připadá ve prospěch domácích nositelů práv a jen 24% odchází do zahraničí. Z těchto 76% připadá na populární hudbu 58%, na vážnou hudbu 15% a na jazz 3% (uvedená čísla jsou z roku 2011). Krom toho obecně platí, že neadresné příjmy mají zůstat v oblasti, ve které vznikly. A reprodukováná hudba, stejně jako živá hudba, je právě veřejné provozování. Podle do-

stupných informací tak tomu v zahraničních ochrankách opravdu je a vždy alespoň část těchto prostředků plyne do veřejného provozování živé hudby.

Je opravdu zajímavé sledovat mechaniku toku našich finančních prostředků, a to zejména, když víte, že nějaké to promile skončí na vašem účtu. Ale to, co mne na našem společenství fascinuje nejvíc, je právě to, co není vidět přímo. Totiž soudržnost, tradice, důvěra, vzájemná solidarita a tvůrčí potenciál členů našeho sdružení. Přiznám se, že mne zahřeje u srdce, když můžu zvednout ruku pro pomoc našemu kolegovi či kolegyni v tísní. Už tu byly povodně, požáry, loupeže, nemoci, rozvody a nespočet žádostí o mimořádnou zálohu. Máme také možnost poskytování ročních záloh a Fond solidarity pro poskytování sociálních příspěvků. Jednoduše řečeno – je dobré vědět, že když se někdo z nás dostane do složitě životní situace, nezůstane na to úplně sám. S tímto tématem také úzce souvisí kulturní aktivity OSA. Naše sdružení tradičně podporuje vážnou a nekomerční hudbu v samotném Rozúčtovacím řádu (bodový systém). A pak tu máme košatý projekt Partnerství, který byl vytvořen na podporu zastupovaných OSA a rozvoj kultury. Na všechny tyto aspekty našeho sdružení bychom měli být patřičně hrdí (alespoň já jsem). V dnešním relativistickém světě je OSA možná poslední baštou, která může udržovat přirozenou diverzitu naší hudební scény při životě. Přitom žánrová rozmanitost byla vždy chápána jako základ zdravého kulturního prostředí a jako nenahraditelný inspirační zdroj. Často mívám silný pocit, že tohle za nás opravdu nikdo jiný neudělá.

Přes všechny nevyhnutelné peripetie jsem přesvědčen, že se OSA nachází v dobré kondici, se stabilním představenstvem a je v rámci střední Evropy konkurenceschopná. Prostřednictvím našeho sdružení jsem se potkal se spoustou skvělých a moudrých lidí – z řad skladatelů všech žánrů, textařů a nakladatelů. A tento lidský potenciál mne opravňuje k reálnému optimismu i do budoucna.

*Mnoho zdraví, úspěchů
a bohatou inspiraci všem přeje Váš*

Luboš Andršt,
předseda dozorčí rady

// Význam živého provozování hudby, po drastickém pádu trhu s hudebními nosiči, opět roste, a to především pro domácí autory.